

Seat No. : 11564

AA-108

April-2021

M.Com., Sem.-I

405 : Financial Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના : (1) વિભાગ-Iના દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(2) વિભાગ-I માંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.
(3) વિભાગ-IIના પ્રશ્ન નં.5 ફરજિયાત છે.

વિભાગ - I

1. (A) નાણાકીય સંચાલનની વ્યાખ્યા આપો. નાણાકીય સંચાલનના ઉદ્દેશ્યના તબક્કાઓ સમજાવો. 10
(B) નાણાકીય સંચાલનના કાર્યો અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. 10
2. (A) નાણાનું સમય મૂલ્ય કેમ છે ? વર્તમાન મૂલ્ય અને ભાવિ મૂલ્યના ખ્યાલને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 10
(B) નીચેની માહિતી પરથી પ્રમાણિત વિચલનની ગણતરી કરો અને કઈ કંપની રોકાણ માટે વધુ સારી છે એ માટેનું સૂચન કરો. 10

પરિસ્થિતિ	કંપની - A		કંપની - B	
	વળતરનો દર (%)	સંભાવના	વળતરનો દર (%)	સંભાવના
1	6	0.3	8	0.2
2	10	0.5	14	0.5
3	12	0.2	18	0.3

3. (A) જેસીકા લિમિટેડ બે પરસ્પર વિશિષ્ટ દરખાસ્તો પર વિચાર કરી રહી છે. નીચેની માહિતી આપેલ છે. 10

વિગતો	દરખાસ્ત A	દરખાસ્ત B
શરૂઆતનું રોકાણ	80,000	1,00,000
અંદાજિત આયુષ્ય	4 વર્ષ	5 વર્ષ
ઘસારા અને કરવેરા પહેલાની કમાણી :		
પહેલું વર્ષ	24,000	28,000
બીજું વર્ષ	28,000	32,000
ત્રીજું વર્ષ	32,000	36,000
ચોથું વર્ષ	44,000	44,000
પાંચમું વર્ષ	-	40,000

મૂડી પડતર 10% છે. કંપની ઘસારાની સીધી લીટીની પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરે છે અને કોર્પોરેટ કરવેરાનો દર 50% છે. નીચેની પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરીને બંને દરખાસ્તોનું મૂલ્યાંકન કરો અને જેસીકા લિમિટેડ એ કઈ દરખાસ્તને સ્વીકારી લેવી જોઈએ તે અંગેનું સૂચન કરો.

- (1) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય
- (2) નફાકારકતાનો આંક
- (3) પરત આપ સમય અને
- (4) વટાવેલ પરત આપ સમય

₹ 1 નું વર્તમાન મૂલ્ય 10% ના દરે નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	1	2	3	4	5
વર્તમાન મૂલ્ય	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621
પરિબળ					

B) કાર્યશીલ મૂડી એટલે શું ? કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાતને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. 10

4. (A) ગણેશ લિમિટેડના મૂડી માળખા વિશે નીચેની માહિતી આપવામાં આવી છે : 10

મૂડીનો પ્રકાર	ચોપડા કિંમત	બજાર કિંમત	કરવેરા પછીની પડતર
ઈક્વિટી શેરમૂડી	60,000	1,20,000	13%
જાળવી રાખેલ કમાણી	20,000	-	9%
પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	10,000	11,000	8%
ડીબેન્ચર્સ	40,000	38,000	5%
કુલ	1,30,000	1,69,000	

નીચેની ગણતરી કરો :

- (1) ચોપડે મૂલ્ય મુજબ ભારીત સરેરાશ પડતર
- (2) બજાર મૂલ્ય મુજબ ભારીત સરેરાશ પડતર

(B) ખુશી લિમિટેડનું 31-3-2020 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે આપેલ છે :
પાકું સરવૈયું

10

જવાબદારીઓ	₹	મિલકતો	₹
ઈક્વિટી શેરમૂડી ₹ 10નો શેર	2,00,000	ચોખ્ખી કાયમી મિલકતો	5,00,000
12% ડીબેન્ચર્સ	2,40,000	ચાલુ મિલકતો	1,60,000
અનામત	80,000		
ચાલુ દેવા	1,40,000		
કુલ	6,60,000	કુલ	6,60,000

વર્ષ 2019-20 દરમિયાન કંપનીનું વેચાણ ₹ 16,00,000 છે. સ્થાયી ખર્ચ ₹ 3,20,000 અને ચલિત પડતર વેચાણ મૂલ્યના 45% છે. આવકવેરાનો દર 50% છે.

ગણતરી કરો :

- બધી જ ત્રણ પ્રકારની લિવરેજ
- જો EPS ઝીરો હોય તો EBIT નું સ્તર નક્કી કરો.

વિભાગ - II

5. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે પાંચ)

10

(1) X લિમિટેડ ₹ 100 નો એક એવા 10% ના પ્રેફરન્સ શેર બહાર પાડ્યા. શેર બહાર પાડવાનો ખર્ચ 5% અંદાજવામાં આવે છે. મૂડી પડતર કેટલી થશે ?

- 9.52%
- 10.52%
- 10.62%
- 10%

(2) કાર્યશીલ મૂડીને બીજા કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે ?

- પરિવર્તનશીલ મૂડી
- ફરતી મૂડી
- કાયમી મૂડી
- ઉપરના કોઈપણ નહીં

(3) નાણા મેનેજર કયું કાર્ય કરે છે ?

- નાણાકીય જરૂરિયાતનો અંદાજ
- નાણાની પ્રાપ્તિ
- નાણાની વહેંચણી
- ઉપરના બધા જ

(4) જેમ વટાવનો દર વધુ તેમ ભવિષ્યના રોકડ પ્રવાહનું મૂલ્ય _____.

- સ્થિર
- ઓછું
- વધુ
- ઉપરના કોઈપણ નહીં

- (5) જો જોખમ મુક્ત વળતરનો દર 8%, બીટા મૂલ્ય 1.8 અને બજારમાં વળતરનો દર 14% હોય, તો અપેક્ષિત વળતરનો દર કેટલો હોવો જોઈએ ?
- (a) 17.5% (b) 20.2%
(c) 18.8% (d) ઉપરના કોઈપણ નહીં
- (6) ઝીરો કૂપન બોન્ડમાં _____
- (a) પરિપક્વતા મૂલ્ય નથી (b) વ્યાજ નથી
(c) (a) અને (b) બંને (d) ઉપરના કોઈપણ નહીં
- (7) બોન્ડમાં જણાવેલ કિંમત _____ તરીકે ઓળખાય છે.
- (a) દાર્શનિક મૂલ્ય (b) બજાર મૂલ્ય
(c) પરત કરવા પાત્ર મૂલ્ય (d) ઉપરના બધા જ
- (8) નીચેનામાંથી કયાં ઘસારો એ પડતરમાં સમાવિષ્ટ છે ?
- (a) ચોખ્ખુ વર્તમાન મૂલ્ય (b) હિસાબી વળતરનો દર
(c) પરત આપ (d) ઉપરના કોઈપણ નહીં
- (9) વેપાર સાધ એ કયું સાધન છે ?
- (a) લાંબાગાળાના ધિરાણનું (b) ટૂંકાગાળાના ધિરાણનું
(c) મધ્યમગાળાના ધિરાણનું (d) ઉપરના બધા જ
- (10) એમ.એમ.નો ખ્યાલ એ ધારણા કરે છે કે _____ બજાર સંપૂર્ણ છે.
- (a) વસ્તુ (b) મૂડી
(c) નાણાં (d) ઉપરના કોઈપણ નહીં
-

Seat No. : _____

AA-108

April-2021

M.Com., Sem.-I

405 : Financial Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :** (1) All Questions in Section I carry equal marks.
(2) Attempt any TWO questions in Section I.
(3) Question – 5 in Section II is **COMPULSORY**.

Section – I

1. (A) Define Financial Management. Explain stages of evolution of Financial Management. 10
(B) Explain functions and scope of Financial Management. 10
2. (A) Why there is time value of Money ? Explain the concepts of present value and future value with example. 10
(B) From the following information, calculate standard deviation and suggest which company is better for investment. 10

Situation	Company A		Company B	
	Rate of Return (%)	Probability	Rate of Return (%)	Probability
1	6	0.3	8	0.2
2	10	0.5	14	0.5
3	12	0.2	18	0.3

3. (A) Jesika Ltd. is considering two mutually exclusive proposals. The following information is available :

10

Particulars	Proposal A	Proposal B
Initial Investment	80,000	1,00,000
Estimated Life	4 years	5 years
Earnings before depreciation and taxes :		
First year	24,000	28,000
Second Year	28,000	32,000
Third Year	32,000	36,000
Fourth Year	44,000	44,000
Fifth Year	—	40,000

The cost of capital is 10%. The company uses straight line method of depreciation and corporate tax rate is 50%. Using the following methods, evaluate both proposals and suggest which proposal should Jesika Ltd. accept ?

- (1) Net Present Value
- (2) Profitability Index
- (3) Pay-back period and
- (4) Discounted pay-back period

Present value of ₹ 1 at 10% discount rate is given below :

Year	1	2	3	4	5
P.V. Factor	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

- (B) What is Working Capital ? Discuss factors affecting requirements of working capital.

10

4. (A) The following details regarding the capital structure of Ganesha Ltd. is given :

10

Type of Capital	Book Value	Market Value	After Tax Specific Cost
Equity Share Capital	60,000	1,20,000	13%
Retained Earnings	20,000	—	9%
Preference Share Capital	10,000	11,000	8%
Debentures	40,000	38,000	5%
Total	1,30,000	1,69,000	

Calculate the following :

- (1) Weighted average cost of capital under Book value
- (2) Weighted average cost of capital under Market value

(B) The Balance Sheet of the Khushi Ltd. as on 31-3-2020 is given below :

10

Balance Sheet

Liabilities	₹	Assets	₹
Equity share capital ₹ 10 per share	2,00,000	Net Fixed Assets	5,00,000
12% Debentures	2,40,000	Current Assets	1,60,000
Reserves and Surplus	80,000		
Current Liabilities	1,40,000		
Total	6,60,000	Total	6,60,000

During the year 2019-20, company's sale is ₹ 16,00,000. Fixed expenses are ₹ 3,20,000 and variable cost is 45% of sales value. Income tax rate is 50%.

- (a) Calculate all the three types of leverages.
(b) Determine the level of EBIT if EPS is zero.

Section – II

5. Choose the correct option : (any five)

10

(1) X Ltd. issues 10% preference share of ₹ 100 each. The floatation cost is estimated at 5%. What would be the cost of capital ?

- (a) 9.52% (b) 10.52%
(c) 10.62% (d) 10%

(2) Working capital is also known as _____.

- (a) Fluctuating Capital (b) Circulating Capital
(c) Fixed Capital (d) None of the above

(3) The function of finance manager is _____.

- (a) To estimate needs of finance
(b) Procurement of finance
(c) Distribution of finance
(d) All of the above

(4) Higher the discount rate, _____ the present value of future cash flow.

- (a) Fixed (b) Lower
(c) Higher (d) None of the above